

MILE BOGOVIĆ

USPOMENI ANTE GLAVIČIĆA

Mile Bogović
Senjskih žrtava 36
HR 53000 Gospić
mile.bogovic@inet.hr

UDK: 930.85(497.5 Senj)-05 Glavičić, A.
050:930.85](495.5 Senj)
Izlaganje sa znanstvenog skupa
Ur.: 2013-12-12

Pišući o uspomeni na Antu Glavičića, čovjeka koji je imao osjećaj za zdrave i prave kulturno-povijesne vrijednosti svoga grada i okoline, autor nam daje osobno sjećanje na prvi susret s Antom Glavičićem po dolasku u Senj zaslugom mons. Vladimira Kraljić, voditelja arhiva Senjsko-modruške biskupije, nakon čega je uslijedila bogata suradnja na znanstvenom polju njegovim uključanjem u stalne suradnike *Senjskog zbornika* kojeg je Glavičić uređivao.

Napominje da je Glavičić zaslužan što se autor počeo sustavno baviti pisanjem znanstvenih radova u *Zborniku*. Zaključuje, ako danas može reći da je na znanstvenom polju nešto učinio, svakako za to treba dobrim dijelom zahvaliti Glavičiću koji mu je davao ideje za razne teme iz crkvene povijesti Senja, koje bi bilo potrebno obraditi i objaviti u *Senjskom zborniku*. Sjećajući se Glavičića, žali što nije bio uporniji u njihovim susretima i nagovorio ga da zajedno prođu kroz Senj te da mu prevede govor njegova grada kao njegov zaljubljenik na autoru razumljiv način. Autor je uvijek mislio da za to ima vremena, a i Glavičić je u njihovim susretima uvijek tako djelovao kao da nikada na raspolaganju nema dovoljno vremena pa ga je autor poštedio takvih svojih želja i tako ostao uskraćen za jednu znalački ispričanu zanimljivu senjsku povijesnu priču.

Ključne riječi: Ante Glavičić, senjska kulturno-povijesna baština, *Senjski zbornik*

Antu Glavičića upoznao sam preko mons. Vladimira Kraljića, voditelja arhiva Senjsko-modruške biskupije koja je 1969. uključena u novoosnovanu Riječko-senjsku nadbiskupiju. Kraljić mi je govorio o njemu kao vodećem intelektualcu u Senju u kojega on ima veliko povjerenje. Vidio sam poslije,

kao Kraljićev nasljednik, da je Glavičić također veoma cijenio monsinjora Kraljića i uvijek je o njemu govorio s velikim poštovanjem. I meni je bilo drago kad sam 1985. došao u Senj kad me je uključio u stalne suradnike *Senjskog zbornika*. Tim svojim radom počeo sam se ustvari sustavno baviti pisanjem znanstvenih radova. Ako danas mogu reći da sam na znanstvenom polju nešto učinio, svakako za to trebam dobrim dijelom zahvaliti Glavičiću koji je često navraćao k meni i uvjeravao me kako bi bilo potrebno obraditi sad ovo sad ono. Budući da je on u *Senjskom zborniku* angažirao vrhunske znanstvenike, i ja sam morao dignuti svoj način pisanja na visoku razinu. U svakom sljedećem broju *Senjskog zbornika* bio je bar jedan moj rad.

Glavičić je bio zaljubljenik u senjsku prošlost do te mjere da je ta ljubav imala snagu ideologije, pa čak i religije. Kao da je ljude cijenio po tome koliko mu mogu pomoći da se ta prošlost otkrije i upozna. Inače u crkvu je redovito ulazio s fotografskim aparatom ili s notesom u rukama (tako da ruke nije mogao "sklopiti na molitvu"). I sam je zdušno na tome radio, ali se dobivao dojam da njemu i nije toliko važno hoće li on osobno doći do novih spoznaja ili će to netko drugi. Zato je kružio pogledom po cijeloj Hrvatskoj i tražio znalce koji bi mu u tome mogli pomoći. Stvoren je stalni krug suradnika, a njegovi članovi birani su prema tome koliko tko može osvijetliti senjsku prošlost. Otvarao je drugima prostor za rad, spreman da se osobno povuče u pozadinu. Iako je on glavni pisac u *Senjskom zborniku*, možemo reći da nije napisao o Senju koliko je mogao, ali je pronašao mnoge ljude za koje je vjerovao da određenu temu mogu napisati bolje od njega. Nije se on opterećivao time je li netko ovog ili onog nazora i ideologije. Svojoj ljubavi prema senjskoj prošlosti podredio je utjecaj u društvu, političku podobnost, pa čak i obiteljske radosti. Za njega su najradosnija okupljanja, kada je bio u blagdanskome raspoloženju, bile senjske obljetnice za koje je on redovito organizirao znanstveni skup i akademije. Blagdani su bili obljetnica smrti sv. Metoda, obljetnica Senjske glagoljske tiskare, Senjske gimnazije, radosno je slušao govor o katedrali, o crkvi sv. Franje, o franjevačkom samostanu, o senjskom kaštelu i Ožegovićianumu. Mnogi mu ne će lako oprostiti što nije dopustio da se od "Ožegovićianuma" napravi trgovački centar. Smetalo mu je svako nasilje na prostoru crkve sv. Franje jer je u tome vidio remećenje zasluženog mira uskočkih velikana.

Sve treba gledati pod vidom osvjetljavanje i čuvanja senjske prošlosti i kulture. Tu je bilo težište njegove vjere i ideologije. U tom smislu treba gledati i na činjenicu da je rušenjem komunizma vratio partijsku knjižicu i

Sl. 1. Detalj s promocije *Senjskog zbornika*, 15, 1988. (foto-arhiva: GMS)

učlanio se u HDZ. Partijska knjižica mu više nije mogla pomoći u njegovu životnom opredjeljenju i zadatku. U zbornicima je prije toga davao dosta prostora komunistima i partizanima koji su vezani uz Senj, a poslije se prvi dao na istraživanje žrtava komunističkog i partizanskog režima. Do danas ga u Senju nije nitko u tome nadmašio. Jednako je, i prije zamjene knjižica i poslije toga, svaku vlast "mučio" svojim projektima o istraživanju i čuvanju senjske kulturno-povijesne baštine. Vlast je bila bolja ili lošija već prema tome koliko ga je pratila u njegovim projektima. On se pred svakom znao doslovno ponižavati da stekne naklonost za svoje ciljeve, a kada se vlast otimala, znao je pozvati izvana jake autoritete vlasti i kulture. Kada sam ja postao (crkvena) vlast, očekivao je da ću snažno materijalno pomoći njegovim neosporno vrijednim arheološkim projektima. Ja sam se, međutim, oglušio jer sam pred sobom gledao razrušene i spaljene crkve. Nije mi to do kraja uspio oprostiti.

No, krivo bi bilo reći da je Glavičić bio u svom radu zaljubljenik u projekte zato što su oni njegovi. Imao je osjećaj za zdrave i prave kulturno – povijesne vrijednosti svoga grada i okoline. On je djelovao kao da sluša govor

tih vrijednosti i vlada se u skladu s njime. Još i danas mi je žao što nisam s njime prošao kroz Senj da mi on prevede taj govor njegova grada na meni razumljiv način. Uvijek sam mislio da za to vremena, a i on je u našim susretima uvijek tako djelovao kao da nikada na raspolaganju nema dovoljno vremena pa sam ga poštedito takvih svojih želja.

Mnoga mjesta imaju svoje monografije. Senj će to teško dobiti upravo zato što je – zahvaljujući Glavičiću i njegovu zborniku – o Senju toliko toga napisano da će se teško naći netko koji će sve to moći sažeti u jednu monografiju.

IN MEMORY OF ANTE GLAVIČIĆ

Summary

Writing about the memory of Ante Glavičić, a man who had a sense for the health and real cultural-historic values of his town and its surroundings, the author gives us a personal memory of his first meeting with Ante Glavičić upon his arrival in Senj thanks to Msgr. Vladimir Kraljić, head of the archives of the Senj-Modruš bishopric, after which followed a rich collaboration in the scientific field and his inclusion as a permanent collaborator in the *Senj Almanac* which Glavičić edited.

He notes that Glavičić credited the author as he began to systematically deal with written scientific works in the almanac. He concludes that if today it is possible to say that he had done anything in the field of science, then it is certainly largely thanks to Glavičić who gave him the ideas for various themes from Senj's church history which would be necessary to elaborate and publish in the *Senj Almanac*. Remembering Glavičić, he regrets that he was not more persistent in their meetings and persuade him that they go together through Senj and he translate the speech of his town as its admirer in an authorial comprehensible way. The author had always thinking that there was time, whilst Glavičić in their meetings always acted as though there was never enough time so the author spared such wishes and so one professional tale of Senj's interesting historical story has been left untold.

Keywords: Ante Glavičić, Senj's cultural-historical heritage, *Senj Almanac* (*Senjski zbornik*)